

Lümanda Valla TEATAJA

NR 13

August 2003

Avaliku korra nõuded

Avaliku korra tagamiseks on keelatud:

- 6.1 kaaskodanike pahatahtlik tülitamine, kodanike sündsustunnet riivavad ühiselu reegleid rikkuvad teod
- 6.2 öörahu rikkumine kella 23.00 kuni 06.00 ükskõik millisel viisil, välja arvatud juhul kui müra on põhjustatud õnnetusjuhtumi ennetamiseks või selle tagajärgede likvideerimiseks vajalikust tegevusest
- 6.3 joobeseisundis viibimine avalikes kohtades, kui see solvab inimväärikust ja ühiskondlikku moraalitunnet
- 6.4 alkohoolsete jookide pruukimine avalikes kohtades, samuti alkohoolsete jookide ja tubakatoodete müük kohas ja/või isiku poolt, kellel puudub selleks vastav müügiluba
- 6.5 mootorsõidukiga liiklemine ja nende parkimine haljasaladel, mänguväljakutel, staadionitel, samuti teedel, mis ei ole ette nähtud mootorsõidukiga liiklemiseks
- 6.6 avalikes kohtades lõhkuda, rikkuda, määrida ja omavoliliselt teisaldada liiklusmärke, viitasid, reklaamtahvleid, kuulutustahvleid, tänavavalgusteid, bussipeatusi, pinke, aedu, prügikaste ning muud avalikus kasutuses olevat inventari ja rajatise
- 6.7 siseneda üldkasutatavatesse hoonetesse väljaspool nende üldises kasutuses oleku aega ilma haldaja, valdaja või kasutaja loata, samuti siseneda või viibida võõras valduses ilma omaniku loata
- 6.8 üldkasutatavates hoonetes ja kortermajade üldkasutatavates ruumides suitsetada selleks mitte ettenähtud kohtades
- 6.9 üldkasutatavatesse hoonetesse või eluruumidesse sisenejate ja väljujate häirimine kauplemise, teenuste ja kaupade pakkumise, kerjamise ja usulise tegevusega
- 6.10 üldkasutatavate hoonete ja ruumide kasutamine magamiseks või sündsusetuks ja ühiselu reegleid eiravaks tegevuseks
- 6.11 alla 16-aastaselt alaealisel viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 23.00 – 06.00; ajavahemikus 01.06 – 31.08 on alaealistel

- keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 24.00 – 05.00. (Nimetatud säte tuleneb Lastekaitse seaduse §-st 23¹. Kohalikul omavalitsusel on õigus liikumispiirangut ajutiselt lühendada)
- 6.12 alaealistel suitsetamine
 - 6.13 alkohoolsete jookide ja tubakatoodete müümine alaealistele, samuti alaealiste abistamine nende ostmisel
 - 6.14 alaealistel viibida pärast kella 21.00 ilma täiskasvanud saatjata toitlustusettevõtetes, kus tarvitatakse alkohoolseid jooke kohapeal. Toitlustusettevõtete töötajad on kahtluse korral kohustatud nõudma isikut tõendavat pildiga dokumendi esitamist ning dokumendi mitteesitamisel keelduma isiku teenindamisest
 - 6.15 Lümanda valla piiridesse jäävatel puhkealadel mootorsõidukitega liiklemine ja parkimine, välja arvatud selleks ettenähtud teedel ja parklates, samuti telkimine, lõkke tegemine ja prügi mahaloopimine selleks mitte ettenähtud kohtades ning puid või taimestikku kahjustav tegevus
 - 6.16 autode ja muude (mootoriga) sõiduvahendite pesemine, õlireostuse tekitamine ning prügi mahapanek selleks mitte ettenähtud kohas
 - 6.17 viibimine avalikes supluskohtades kodu- ja lemmikloomadega, skautritega sõitmisel tagada puhkajate turvalisus
 - 6.18 viibida avaliku ürituse korraldaja poolt aia, nõõri või muul analoogilisel viisil piiratud territooriumil ilma korraldaja loata
 - 6.19 korraldada ilutulestikku ilma Lümanda Vallavalitsuse loata, samuti lasta ebaseaduslikult punaseid signaalrakette
 - 6.20 siseneda ühissõidukisse ebameeldivalt lõhnavate või kaasreisijaid määrivate riiete või määratud või ohtlike esemetega (lõhkeained, mürgised ained, katmata teravad esemed)
 - 6.21 suplemine alkoholi või muus joobes
 - 6.22 avalikes supluskohtades klaastaara kasutamine

Heakorra eeskiri

Heakorra nõuded

4. Hoonete fassaadid ja piirded ning haljastus peavad kinnistu piires olema korras
5. Avalikku kohta paigaldatud lillevaaside, prügiurnide, pinkide, tõkkepiirete, reklaamstendide ja teiste

teisaldatavate väikevormide korrashoiu ja hoolduse kohustus lasub nende omanikel. 6.

Haljasalaid ning nendega külgnevaid kõnniteid on kohustatud puhastama ja korras hoidma nende omanik.

Kohustused heakorra tagamiseks

7. Vallavalitsus on kohustatud tagamiseks

- 7.1. valla teede, haljasalade, väljakute korrashoiu;
- 7.2. avalikes kohtades asuvate tuletõrje veevõtukohtade korrasoleku ning juurdepääsu nendeni;
- 7.3. sadeveekraavide ja truupide puhtuse vallateedel.

8. Kinnistu omanik on kohustatud:

- 8.1. korras hoidma oma kinnistu piirdeaia;
- 8.2. tegema umbrohutõrjet, hoidma söötis ja kasutuseta maa umbrohuvaba, agrotehniliselt õigel ajal niitma muru ja rohu, õigeaegselt kärpima puude ja põõsaste oksid, mis kasvavad väljapoole kinnistu piire ja varjavad liiklust reguleerivat tehnilist vahendit, takistavad sõiduki liiklust või ulatuvad elektri- või sideliinidesse;
- 8.3. tagama prügi ja jäätmete käitlemise vastavalt valla jäätmehoolduseeskirjale, hoidma korras prügikonteinerite hoiukohad ja juurdepääsuteed nendele;
- 8.4. kaitsealade piiridesse jääval maa-alal juhinduma täiendavalt nendel aladel kehtestatud eeskirjadest;
- 8.5. rakendama meetmeid talle kuuluva kinnistu reostamise ja risustamise vältimiseks;
- 8.6. tähistama ja säilitama kinnistu piiri märgid
9. Koduloomade ja –lindude pidamine
- 9.1. Koduloomade ja –lindude pidamisel peab loomaomanik lähtuma kehtivatest seadustest ja muudest õigusaktidest.
- 9.2. Koduloomi ja –linde on lubatud pidada vaid pidamiseks sobilikes kohtades, kus on välistatud reostuse sattumine põhjavette ning veekogudesse.
- 9.3. Koduloomade karjatamine ja söötmine on lubatud loomapidajale kuuluval territooriumil või territooriumil, mis on antud tema kasutusse. Koduloomi tuleb karjatada ketis, aia-või elektrikarjusega piiratud alal. Loomaomanik peab tagama, et tema loomad või linnud

ei kahjustaks naabruses asuvaid aia-või põllukultuure ega reostaks avalikke kohti.

9.4. Koduloomade või –lindude pidamisega tekitatud kahjud peab korvama nende omanik.

10. Ehitise omanik on kohustatud:

- 10.1. remontima või kehtestatud korras lammutama lagununud ehitised;
- 10.2. hoidma korras hoone vihmaveerennid ja -torud, kõrvaldama nendes kogunenud prügi;
- 10.3. vajadusel kõrvaldama ehitiselt lume, jääpurikad, varisemisohklikud kivid, plaadid jms ning tagama nende tööde ajal ohutu liikluse;
- 10.4. varustama mitmekorterilises elamus ka korterid korrektsete numbrisiltidega;
- 10.5. kindlustama üldkasutatavate trepikodade korrasoleku ja pimedal ajal nende valgustamise võimaluse;
- 10.6. tagama heitvee kogumiskaevu ja/või kuivkäimla korrasoleku, veepidavuse, korrektse sulgumise, õigeaegse tühjendamise vastavuse tervisekaitse- ja keskkonnanõuetele ning heitvee koguse üle aruandluse pidamise ja ümbruse hooldamise;
- 10.7. tagama kortermajade keldri-, katuse- ja pööninguukse lukustatuse;
- 10.8. tagama talvisel ajal üldkasutatava hoone juurdepääsutee ja välistrepi puhastamise jääst ja lumest ning vajadusel nende lume- ja libedusetõrje;
- 10.9. tagama põllumajandushoonete ja rajatiste vastavuse tervisekaitse- ja keskkonnakaitseõuetele, hoidma ümbruse korras ja vältima selle saastumist.
- 10.10. hoidma tootmistegevuses tekkivat müra lubatud piires;
- 10.11. tagama televisiooni- ja raadiovastuvõtu antennide korrektse asetuse ja ohutu kinnituse.

Koerte ja kasside pidamise eeskiri

Nõuded koerte ja kasside pidamisel

1. Koera ja kassi pidamisel peab loomapidaja jälgima seadusega kehtestatud loomapidamisnõudeid ja loomade pidamise veterinaarnõudeid ning täitma muid talle õigusaktidega pandud kohustusi, sealhulgas koheselt korrastama oma koerte või kasside poolt reostatud kohad, läbi viima loomade sise- ja välisparasiitide tõrje; lubamatu on looma hukkumist, vigastamist või talle valu ja välditavaid füüsilisi ja vaimseid kannatusi põhjustav tegu.
2. Koera ja kassi pidamine ei tohi häirida avalikku korda ning teiste isikute rahu ja turvalisust.
3. Koeri peab pidama loomapidajale kuuluvas või tema valduses olevas ehitises või territooriumil. Territoorium peab olema tarastatud selliselt, et koer sealt välja ei pääseks ja olema välistatud inimestele ja loomadele kallaletungimise võimalus. Tarastamine ei ole kohustuslik koera ketis pidamisel.
4. Koeraomanik on kohustatud tähistama sissepääsu territooriumile sildiga, mis annab informatsiooni koera olemasolust. Silt peab olema paigutatud nähtavale kohale.
5. Paljukorterilistes elamutes võivad korteriomanikud loomapidamise küsimuses korteriomandi reaalsosa ja kaasomandi eseme kasutamiseks sõlmida kokkuleppeid.
6. Loomapidaja peab tagama vastsoetatud koerte ja kasside vaktsineerimise loomataudide vastu alates kolmandast kuni neljandast elukuust ning kord aastas vaktsineerima oma koerad ja kassid.
7. Loomapidaja peab koheselt teatama koera või kassi marutaudi kahtlusest, teadmata põhjusel haigestumisest või suremisest volitatud veterinaararstile.

Koera või kassiga avalikus kohas viibimine

8. Koera või kassiga avalikus kohas viibimisel peab loomapidaja tagama:
 - 10.1. järelvalve oma koera või kassi üle vältimaks nende lahtipääsemise. Koera tohib viia avalikku kohta rihma või keti otsas. Kui läheduses on inimesi või teisi loomi, peab koera eest vastutav isik tagama nende ohutuse;
 - 10.2. et koeral oleks avalikus kohas viibimisel vajadusel peas suukorv. Ühistranspordis peavad suuremad koerad olema suukorviga, sülekoerad ja kassid peavad olema puuris või korvis;
 - 10.3. oma koera või kassi reostuse kohese koristamise.

11. Keelatud on:

11.1. teadvalt nakkusohtlikult haige koera või kassiga avalikus kohas viibimine;

11.2. viibimine koera või kassiga kaubandus- ja toitlustusettevõtetes, spordi- ja mänguväljakutel, haridus-, kultuuri-, sotsiaal- ja ametiasutustes, avalikes supluskohtades, kultuuriüritustel ja teistes rahvarohketes paikades, välja arvatud selleks ettenähtud üritused ja kohad.

Hulkuvate koerte ja kasside püüdmine, pidamine ja hukkamine

12. Kõik järelevalveta koerad loetakse hulkuvateks, omanikuta loomadeks ja kuuluvad kinnipüüdmisele, -pidamisele ning hukkamisele vastavalt Loomakaitseseaduse §-le 18. "Eutanaasia"

13. Kinnipüütud hulkuvad registreeritud koerad tagastatakse omanikule kohe pärast püüdmis- ja ülalpidamiskulude tasumist

**Kõik eeskirjad ja nõuded on ära toodud osaliselt,
täielike varjantidega saab tutvuda valla koduleheküljel lymanda.saare.info**

Valla meistrivõistlused kergejõustikus

... toimusid 15. juunil Lümanda spordiväljakul. Võistlusega tahtsid organiseerijad elavdada sporditegevust vallas ning selgitada välja hetke paremaid kergejõustiklasi oma vallas. Idee autoriks on Heino Laht Koimlast. 2002. a. sügisel tuli Heino mõttele, et igas korralikus vallas peaks ikka meistrivõistlusi peetama ja päris tore on tulla oma valla meistriks.

Õeldud, mõeldud ja tehtud ta saigi. Kuuel vanuseastmel (mehed, naised, meesveteranid, naisveteranid, poisid, tüdrukud) oli igäühel võimalus mõõtu võtta 4 alal. Meie vallast olid nõuks võtnud osaleda 19 meest ja meesveterani, 8 naist ja naisveterani ning 14 poissi-tüdrukut. Lisaks pakkusid külalisvõistlejatena konkurentsi Orissaare noorsportlased Ly Lingi juhendamisel. Osalejaid oli aladel ühest kuni neljateistkümmeni. Kõike seda väge kantseldas 18 kohtunikku ja ega pealtvaatajatestki puudust polnud. Valla 25-st külast oli esindatud 12.

Meestest tuli kahekordseks võitjaks Mart Alliksaar (Karala), 60 m 7,46 ja kaugushüppes 5.52. Kuulitõukes oli parim Hendriko Roost (Pölluküla) 11.15 ja 1000 m jooksus Tõnis Juulik (Karala) 3.16,65. Kõigil neljal alal osales 5 sportlast. Naistest konkureerisid põhiliselt Teele Viira (Lümanda) ja Lelet Tamm (Kotlandi). Teele võitis 60 m - 9,16 ja 800 m - 3.05.34. Lelet võitis kuulitõukke -10.59 ja kaugushüppe - 4.02.

Meesveteranidest olid võitjad Aivo Raud (Mõisaküla) 8.19, Sven Paju (Mõisaküla) 4.20 ja Olev Ait (Riksu) 3.39.69. Naisveteranid võistlesid vaid kuulitõukes, võitjaks osutus Urve Vakker (Leedri) 8.89.

Kõige suurem konkurents valitses poiste palliviskes. Pallilennutajaid oli koguni 14. Parimaks osutusid Kristen Mere (Taritu) visked (43,50), järgnesid Kaarel Mai (Karala) ja Sander Laht (Koimla). Kristen võitis ka kaugushüppe tulemusega 4.31. Kaks võitu viis koju Kaarel Mai - 60 m 8,87 ja 600 m 1.56,92. Tüdrukuid võistles igal alal 3-4 (väljaspool võistlust ka orissaarlased). Kõigil neljal alal tuli võitjaks Janika Raun (Pölluküla): kaugushüpe 3.46, 600 m - 2.32,09, 60 m - 10,01 ja pallivise 20 m. Orissaare tüdrukutest näitas kõige paremaid tagajärgi Saaremaa noorte koondisesse kuuluv Pille-Riin Toomsalu ja poistest Karel Kallas.

Esimene katse pärast 15 aastast vaheaega sai teoks. Loodame, et enam nii pikka vaheaega sisse ei lipsa ja kohtume samal võistlusel juba 2004. aasta juunis.

Urve Vakker

Vahet pole.

See ütlemine on omane tänapäeva teismeliste. Sellega väljendatakse oma ükskõiksust, oma tegemata jätmisi või lihtsalt suhtumist asjasse. Näib, et sellise suhtumise on omaks võtnud ka paljud meie vallas koolis käivate laste lapsevanemad. Milles siis probleem?

Sel suvel oli meie kooli õpilastel võimalus osaleda kolmes TASUTA suvelaagris. Juunis korraldas kooli huvijuht Liisi Kuivjõgi telklaagri Robinson 2003, juulis Rene Reinsoo Taritus kristliku suvelaagri ja 7. klassi õpilastele Urve Vakker telklaagri Atlas. Kõik kolm toimusid ja olid väga hästi organiseeritud, ainult et... Robinsonide laagrisse registreerus vabatahtlikult 39 last, osales aga 24. Taritu laagrisse registreerus meie koolist samuti vabal tahtel 41 last, aga osales 24 (lisaks 2 eelregistreerimist mitte teinut). Mõlema laagri nimekirja pandi LAPSEVANEMA ALLKIRJAGA kinnitatud kirjakese alusel. Kahe laagri peale **kokku 30 MITTEOSALENUD** last.

7. kl. laagrisse ütles kevadel kohe ära 1 õpilane, 3 olid kõhklevad seisukohal. Suvel aga osalesid vaid 1 tüdruk ja 4 poissi. Seega 12-st (kokku klassis 16 õpilast) leidsid ära ütlemiseks põhjuse 7.

Miks me kevadel seda siis üldse planeerime? Ütle siis kohe, et ei taha, ei viitsi või mida iganes.

Iga laagriga on seotud ikkagi materjaalsed kulutused. On organiseeritud tegevused ja rida vabatahtlikke inimesi laagriks kaasaaitamast. Kõigi registreerunutega tuleb ju arvestada, lisaks organiseerijate vaev ja energija. Mis on õelda mitte osalejatel? Kas see on kohusetunde puudumine, hoolimatus, lohakus, ükskõiksus organiseerijate suhtes või kas tõesti vahet pole. Ja miks ikkagi on levinud arvamine - meil ei toimu midagi, keegi ei hooli meie lastest. Kui aga nendest hoolitakse, miks siis lapsed (ja nende vanemad) organiseerijatest ei hooli.

Kõigi kolme laagriga suuremal või vähemal määral seotud olnud Urve Vakker.

Õnnitleme kaksikute sünni puhul !

GERT LONKS 31. mai 2003
MARK LONKS

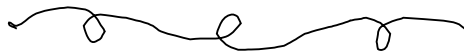
vanemad Elisaveta Lonks
Märt Lonks

Karalast

Õnnitleme juubilare !

AUGUST PAJU	94	Austla küla
HELLA PAJU	93	Karala küla
ADELE MÄLK	85	Kuusnõmme küla
LEONTINE PÄRNA	80	Koimla küla
LINDA BERENS	70	Varpe küla
KALEV VAIKSAAR	70	Pölluküla
VELLO KIIL	65	Varpe küla
ADA RAUD	60	Karala küla

TEATED

- Kaugemate külade inimesed kes soovivad tulla 16. augustil peoõhtule Lümandasse, kuid kelle puudub selleks transport, anda oma soovist teada Ulvi Pöllule tel. 76 331, 052 92 166
- Seoses Sosnovski ja hiid-karuputke levikuga Saaremaal palume Teid informeerida nende levikualadest Lümanda vallas, et kasutusele võtta tõrjevahendid karuputke hävitamiseks. Info edastada keskkonnaspetsialist Lea Isup´ile telefonil 76 471
- Konkursi "Kaunis kodu" kandidaadid esitada 15. augustiks keskkonnaspetsialist Lea Isup

MÄLESTAME LAHKUNUID

Vaike-Laine Jõgi 1936 – 2003
Mati Soon 1941 – 2003

VALD ALGAB KÜLAST

Ajakava

10.00 – valla juhtide ja taidlejate ringkäigu teelesaatmine Lümandast

10.00 – 10.30 Lümandas kultuurimaja ees

10.40 – 11.10 Kulli külas Kai Kallase õue peal

11.20 – 11.50 Atla küla rannas

12.00 – 12.30 Karala küla karjaaias

12.45 – 13.15 Kotlandi külas Pihla rannas

13.30 – 14.00 Koimlas poe juures

14.15 – 14.45 Viidul jaanitule platsil

15.00 tagasi Lümandas

17.30 – vallavanema vastuvõtt (kutsetega)

19.00 – ühine peoõhtu Lümanda jaanitule platsil (vihma korral kultuurimajas).

Tantsuks ansambel "Veel Kord", toimuvad võistlusmängud ja valla laulu esmaettekannet külade osavõtul

24.00 – pidulik lõpetamine ilutulestikuga

KULTUURITEATED

August

16. august – valla **10. aastapäev**, üldpealkirjaga "Vald algab külast"

17. august – Taritu **perespordipäev**

30. august – **vabaõhuetendus** "Hea sadam" Pihla rannas

September

06. september – Pilguse **perepäev** - kiiking

20. september – **225 aastat Bellingshausenit** – Taritus, korraldaja Merokultuuriselts

28. september – Estonia **mälestuslõke** Toomalõuka rannas

26. juuni k.a. VOLIKOGUS:

1. Valla ehitismääruse I lugemine
2. Avaliku korra, heakorra ja koerte-kasside pidamise eeskirjade I lugemine
3. Vabade põllu- ja metsamaade sihtotstarbe määramine
4. Õiguskantsleri vastus volikogu pöördumisele põllumajandusliku keskkonnatoetuse maksustamise kohta

Täname artiklite autoreid! ☎ 76 342